

Прва искуства пилота хеликоптера Х-145М

ЗМАЈЕВИ СА НОВИМ КРИЛИМА

Хеликоптер је безбедан, савремен, лако управљив, поуздан и тих – описао је са пет речи нову летелицу у РВ и ПВО мајор Александар Аксентијевић, командир хеликоптерског одељења 119. мешовито-хеликоптерске ескадриле, популарних „змајева”, у чијем саставу ће бити хеликоптери Х-145М

Пише Мира ШВЕДИЋ

Фото: потпуковник-пилот Дејан Беда

Свака новина у наоружању и војној опреми Војске Србије подижује пажњу, јер отвара врата технолошког напретка у опремању. Када је реч о лаком вишенаменском хеликоптеру Х-145М за РВ и ПВО Војске Србије пуно је тога новог и памти се сваки детаљ. Прва фотографија српског Х-145М објављена је 7. септембра 2018. године из фабрике „Ербасових“ хеликоптера у граду Донаворту, недалеко од Минхена, где се израђује. Примопредаја првог војног Х-145М извршена је 22. новембра 2018. на свечаној церемонији у Донаворту, када је државном и војном руководством приказан први примерак са војним евиденцијским бројем 14501 (фабрички број 20231), који је намењен за борбено трагање и спасавање. У периоду од краја новембра 2018. до почетка априла ове године објављене су и фотографије свих пет српских војних хеликоптера Х-145М, који се у „Ербасовој“ фабрици израђују од децембра 2016. године, након што је Србија потписала уговор о набавци девет хеликоптера тог типа.

Први хеликоптер Х-145М за РВ и ПВО слетео је 12. јуна 2019. око 14 часова на војни аеродром у Батајници. И коначно, Србија је званично добила свој први хеликоптер Airbus H145M на тек отвореном сајму НВО „Партнер 2019“ 25. јуна.

У историји РВ и ПВО остаће забележени и први пилоти који су имали част да се прошле године у Немачкој упознају са том летелицом. То су потпуковник Ивица Живадиновић и капетани Драган Станковић и Борис Јовановић.

Јединица која ће користити војне Х-145М јесте 119. мешовита хеликоптерска ескадрила „Змајеви“ из 98. ваздухопловне бригаде на аеродрому „Наредник-пилот Михајло Петровић“ у Нишу. Њени пилоти и припадници ваздухопловнотехничке службе су у неколико група кренули на преобуку још у септембру прошле године. Од тада до данас прешли су дуг пут.

– Летелица Х-145М је ваздухоплов последње генерације хеликоптера и опремљена је најсавременијим средствима управљања и одржавања, па смо и пре одласка на преобуку знали да нас чека мукотрпан рад и учење нових система. И инструктори, који су нас обучавали, наглашавали су да током трајања преобуке нећемо имати проблема са управљањем летелицом, већ да ћемо највећи напор и учење морати да базирамо на експлоатацији опреме и система – каже мајор Александар Аксентијевић, командир хеликоптерског одељења 119. мешовито-хеликоптерске ескадриле.

Преобука за хеликоптер Х-145М била је интензивна, а почела је знатно пре одласка у Немачку. Морали су да заврше курс енглеског језика, енглеске фразеологије, као и курс правила ИФР летења, који су одржани на Војној академији и Ваздухопловној академији „Петар Драпшин“ у Београду. Такође, пре почетка преобуке део пилота који су завршили обуку за инструментално летење присуствовали су предавањима из области „Правила ИФР летења“ у Штутгарту, у трајању од месец дана.

Услов за почетак летачке обуке била је двонедељна техничка учионица, коју су наши пилоти успешно савладали.

– Прво летачко искуство на овом хеликоптеру наши пилоти имали су почетком децембра. Сећам се и датума. Био је то 3. децембар прошле године. Потпуковник Ивица Живадиновић и капетани Драган Станковић и Борис Јовановић први су пилоти Војске Србије који су имали част да се одвоје од земље у новој летелици. Након те групе, остали пилоти пролазили су разделе летачке обуке у СР Немачкој, и то у различитим периодима, закључно са септембром 2019. године, када се последња група пилота вратила са обуке за пробне пилоте – каже мајор Аксентијевић.

Део српских пилота завршило је преобуку по делима основног летења, летења са дизалицом и теретом, ИФР, обуку за наставника летења и обуку за пробног пилота, док је део завршио преобуку по делима основног летења, летења са дизалицом и теретом и увода у инструментално летење.

Командир „Змајева“ мајор Аксентијевић говори и о првим утисцима.

– Сви пилоти одабрани за преобуку били су јако нестрпљиви када ће први пут сести у нови хеликоптер. Колико год да смо искусни у летењу на хеликоптерима, први лет на Х-145М био је посебно искуство. И сви смо са неком позитивном тремом доживели тај први лет. Такође, били смо срећни што смо добили ново средство на којем ћемо летети. С друге стране, иако је механика лета хеликоптера иста за сваки хеликоптер, опет је на неки начин све то за нас било потпуно другачије. Наш први лет био је непоновљиво искуство, а нов хеликоптер могу описати као безбедан, савремен, лако управљив, поуздан и тих. |